

Fredrikke

Organ for FoU-publikasjoner - Høgskolen i Nesna

News og BitTorrent som verktøy for formidling av overgrepsmateriale

Studentrapporter fra Prosjekt Gå inn i din tid,
1. år Bachelor Informatikk, HiNe

Per A. Godejord
Redaktør

Pris kr. 40,-
ISBN 82-7569-140-0
ISSN 1501-6889

2006, nr. 3

Om Fredrikke Tønder Olsen (1856-1931)

Fredrikke Tønder Olsen ble født på handelsstedet Kopardal, beliggende i nåværende Dønna kommune. Det berettes at Fredrikke tidlig viste sin begavelse gjennom stor interesse for tegning, malerkunst og litteratur. Hva angår det siste leste hun allerede som ung jente "Amtmannens døtre".

Kildene forteller at Fredrikke levde et fascinerende og spennende liv til tross for sine handikap som svaksynt og tunghørt. Hun måtte avbryte sin karriere som gravørlærling fordi synet sviktet. Fredrikke hadde som motto: "Er du halt, er du lam, har du vilje kjem du fram." Fredrikke Tønder Olsen skaffet seg agentur som forsikringsagent, og var faktisk den første nordiske, kvinnelige forsikringsagent. Fredrikke ble kjent som en dyktig agent som gjorde et utmerket arbeid, men etter 7 år måtte hun slutte siden synet sviktet helt.

Fredrikke oppdaget fort behovet for visergutter, og startet Norges første viserguttbyrå. Hun var kjent som en dyktig og framtidsrettet bedriftsleder, der hun viste stor omsorg for sine ansatte. Blant annet innførte hun som den første bedrift i Norge vinterferie for sine ansatte.

Samtidig var hun ei aktiv kvinnesakskvinne. Hun stilte gratis leseværelse for kvinner, inspirerte dem til utdanning og hjalp dem med litteratur. Blant hennes andre meritter i kvinnesaken kan nevnes at hun opprettet et legat på kr. 30 000,- for kvinner; var æresmedlem i kvinnesaksforeningen i mange år; var med på å starte kvinnesaksbladet "Norges kvinder" som hun senere regelmessig støttet økonomisk.

Etter sin død ble hun hedret av Norges fremste kvinnesakskvinner. Blant annet er det reist en bauta over henne på Vår Frelses Gravlund i Oslo. Fredrikke Tønder Olsen regnes som ei særpreget og aktiv kvinne, viljesterk, målbevisst, opptatt av rettferdighet og likhet mellom kjønnene.

Svein Laumann

Dette heftet er en del av den pågående dokumentasjonen på hva Høgskolen i Nesna utfører av arbeid i Prosjekt Gå inn i din tid. Rapportene er redigert for å kunne passe inn i et hefte, men er ellers presentert som de er. Dette medfører blant annet variasjoner mht skrifttyper og overskriftstyper i den enkelte rapport.

Innhold

Gå inn i din tid!	4
BitTorrent	
Hva er BitTorrent?.....	8
Konseptet.....	9
Tekniske definisjoner	10
Det tekniske aspektet ved BitTorrent	11
Bruk.....	12
Anonymitet.....	13
Vi setter opp vår egen tracker:	14
Hva trengs for å sette opp en egen lukket tracker ?	14
Installasjon:	14
I bruk:	15
Vi lager våre egne torrent-filer:.....	18
Vi laster opp torrent-filen til trackeren:.....	19
Mer om klienter (BitTornado):.....	20
Andre måter å sette opp en tracker på:.....	20
Konklusjon av oppsett:.....	21
Systematisk gjennomgang: Hvordan laster vi ned?	22
Misbruk av BitTorrent, juridiske og etiske aspekter:	22
Konklusjon	24
News	
Innledning	27
1. Hva er News?	28
1.1 Litt historie	28
1.2 News i dag?	28
1.3 Teknisk om news.....	29
2. Bruk av News.	29
2.1 Hvordan komme i gang?	29
2.2 Installasjon av Mozilla Thunderbird.....	30
2.3 Oppsett av news-konto i Mozilla Thunderbird.	31
2.4 Oppsett av news-konto i Opera.....	32
3. Søkerverktøy til gjennom søk av Usenet	34
4. Eksempler på overgrepssaker.	35
4.1 Hva er ett seksuelt overgrep?.....	35
4.2 IT-sjef i fengsel for overgrepsmateriale:.....	36
4.3 Rekordlang dom for overgrep mot fem gutter:	36
4.4 Lærer dømt for overgrep mot 12-åring:	37
4.5 Drøfting.....	37
5. Konklusjon	40
Epilog.....	41
Om forfatterne	42
Om redaktøren	43

Gå inn i din tid!

Kringsatt av fiender, Gå inn i din tid!

Under en blodig storm – Vi deg til strid!

Disse linjene fra Nordal Griegs dikt "Til ungdommen" fra 1936 danner en innholdsmessig ramme rundt undervisningsprosjektet "Gå inn i din tid!". Og med et tema så alvorlig som overgrep mot barn, og distribusjon av billedmateriale av slike overgrep på Internett, så passer det også å sitere noen linjer av Arnulf Øverland:

Du må ikke sitte trygt i ditt hjem Og si: Det er så sørgelig, stakkars dem! Du må ikke tåle så inderlig vel Den urett som ikke rammer deg selv! Jeg roper med siste pust av min stemme Du har ikke lov å gå der og glemme!

"Det er så sørgelig, stakkars dem!" er vel kanskje det vi aller helst vil nøye oss med. En kjapp ettertanke etter å ha lest en eller annen overfladisk artikkel i Dagbladet og så videre til andre og nære ting. For dette er jo ikke noe som angår oss. Eller er det kanskje det?

"Gå inn i din tid!" er et undervisningsprosjekt ved vårt Bachelorstudie i Informatikk, som bunner i en overbevisning om at IT-studenter må læres opp til å ha et fokus ikke bare på det tekniske, men også på det menneskelige. Prosjektet er en del av kurset Samfunnsinformatikk (IN116), og vårt håp er at dette prosjektet skal gi studentene en praktisk innfallsvinkel til de tema som omfattes av Samfunnsinformatikk.

Via dette prosjektet får de innføring i både jus, etikk og samfunnsrelatert informasjonsteknologi, samt en anledning til å utføre samfunnsnyttig tjeneste i samarbeid med Redd Barna og Kripos.

For å sitere en uttalelse den New York baserte juristen, forfatteren og forkjemperen for barns rettigheter, Andrew Vachss kom med i forbindelse med HiNes prosjekt: "—it offers them a chance to serve on the front lines of the only war *always* worth fighting."

I dette heftet er vi stolte over å kunne presentere to nye rapporter som er utført av våre førsteårsstudenter i Samfunnsinformatikk, over tema som har sitt utgangspunkt i en ide fra Kripos.

Den første rapporten ser på BitTorrent som system og konkluderer med at så lenge det ikke er mulig å skjule IP-adressen sin, vil dette neppe være et tiltrekkende verktøy for spredning av overgrepsmateriale og i alle fall ikke et verktøy som vanskeliggjør politiets arbeid med å dokumentere de ulovlige handlingene.

Den andre rapporten ser på hvor godt News som system egner seg for å spre og skjule overgrepsmateriale. Konklusjonen er at i det store og uoversiktelige UseNet er det ikke noe problem å distribuere overgrepsmateriale, så lenge man sørger for å befinne seg i passordbeskyttede grupper og ikke reklamerer for innholdet i form av navn som henspiller på overgrepsmateriale.

Problemet med denne type oppdrag er at våre studenter kan ikke gå dypere inn i materien for å se om de finner straffbart materiale, da dette vil komme i direkte konflikt med straffelovens bestemmelse. I tillegg har vi et etisk ansvar for å ikke utsette våre studenter for denne type materiale. Men selv om vi dermed mister en mulighet for grundigere data som bakgrunn for analysene, mener vi likevel at de tanker og begrunnelser studentene kommer med er verdifull for både oss og våre samarbeidspartnere.

Mo i Rana, august 2006

Per A. Godejord
Førstelektor

BitTorrent

**En prosjektoppgave i
samfunnsinformatikk**

Av

Christer Hansen og Martin Rødvand

IT Bacheleor

Høgskolen i Nesna

INNHold

Innledning.....	8
Hva er BitTorrent?.....	7
Konseptet.....	9
Tekniske definisjoner	10
Det tekniske aspektet ved BitTorrent	11
Bruk.....	12
Anonymitet.....	13
Vi setter opp vår egen tracker:	14
Hva trengs for å sette opp en egen lukket tracker ?	14
Installasjon:	14
I bruk:	15
Vi lager våre egne torrent-filer:.....	18
Vi laster opp torrent-filen til trackeren:.....	19
Mer om klienter (BitTornado):.....	20
Andre måter å sette opp en tracker på:	20
Konklusjon av oppsett:.....	21
Systematisk gjennomgang: Hvordan laster vi ned?	22
Misbruk av BitTorrent, juridiske og etiske aspekter:.....	22
Konklusjon	24

Innledning

BitTorrent har seilt opp som den store farsotten de siste årene. Den nye teknologien har vist seg å være enormt effektiv ved overføring av større filer. Med denne rapporten vil vi ta en nærmere titt på hva BitTorrent er, og hvordan teknologien utvikler seg.

Oppgaven fra Høgskolen i Nesna gikk ut på å analysere mulighetene for spredning av overgrepsmateriale via BitTorrent. Dette vil vi ta for oss ved å presentere BitTorrent som konsept samtidig som vi går dypt inn i de tekniske detaljene. Til slutt vil vi sette opp et system for å demonstrere BitTorrens effektivitet.

Hva er BitTorrent?

BitTorrent¹ er en fildelingsprotokoll utviklet av Bram Cohen². Cohen er en programmerer som fant ut at det var et behov for å dele filer enkelt og med større stabilitet og fart. Han startet da utviklingen av BitTorrent-protokollen. De tidligste versjonene ble sluppet for offentligheten høsten 2003 under MIT-lisensen³ som tillater andre å ta i bruk kildekode og modifisere den så mye man vil, under forutsetning at man gjør den tilgjengelig videre. Senere har BitTorrent skapt sin egen lisens med et noenlunde likt innhold. Protokollen har fra 2003 blitt ganske stor og fått mange venner og mange fiender på internett. Den har utviklet seg og oppnådd store avissaker. Denne teknologien gjør det enkelt å dele store filer med hverandre, noe som har positive og negative sider.

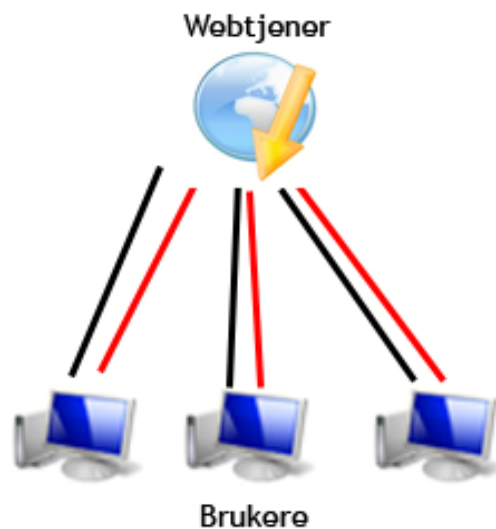
¹ BitTorrent, <http://www.bittorrent.com>

² Bram Cohen Resume, <http://bitconjuror.org/resume.txt>

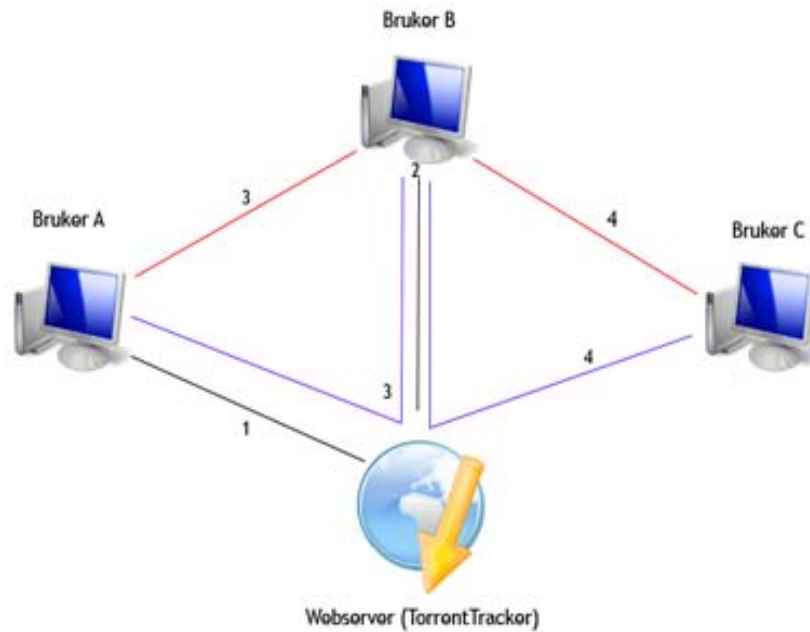
³ MIT Licence, <http://www.opensource.org/licenses/mit-license.php>

Konseptet

BitTorrent-konseptet er ganske enkelt. I stedet for å gjøre det på den tradisjonelle måten der filene ligger på en webtjener og man laster ned fra denne, bruker man heller et system som lar de forskjellige brukerne laste ned fra hverandre. Det som kobler disse brukerne sammen er en fil alle laster ned. Denne filen inneholder informasjon og er kun på noen kilobyte. Informasjonen gjør at brukerne finner hverandre via en webtjener. Dette sparer webtjeneren for mye båndbredde og ressursbruk.

Figur 1: Den tradisjonelle måten å laste ned filer på

Figur 2: BitTorrent-modellen

Tekniske definisjoner

Her vil vi prøve å forklare en del begrep som brukes i forbindelse med vår gjennomgang av den tekniske delen. Disse begrepene stammer fra engelsk og det vil derfor bli brukt engelske navn der vi finner det mest beskrivende.

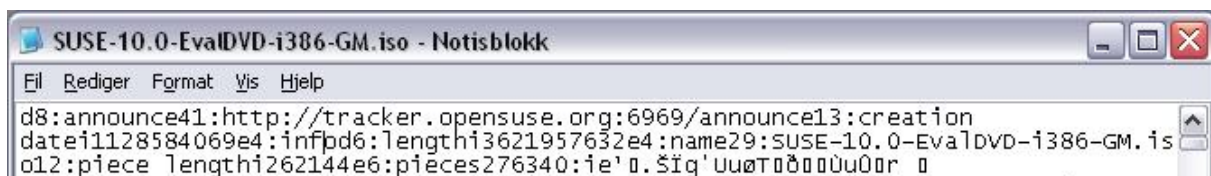
- Torrent-fil
 - Fil med informasjon om filen(e) som deles og announce-adressen. Filens størrelse varierer med henhold til mengden av informasjon, men størrelser over 500kb er uvanlig å se.
- Announce
 - Dette er adressen til trackeren. Denne adressen ligger inne i torrent-filen.
- Klient
 - Torrent-klient forstår torrent-filer og kobler opp mot tracker og videre til en annen klient for enten å laste ned eller opp.

- tracker
 - Programvare på en webtjener som tar imot forespørsler om hvilke brukere som har hvilke filer og sender ut lister med adresser.
- Seed(spre)
 - Laste opp. Betegnelsen brukes mest når brukeren har hele filen.
- Leech
 - Laste ned
- Peer(node)
 - Alle brukere er peers eller node. Derav navnet peer-to-peer.
- Scrape
 - Forespørsel fra klient til tracker. Forespørselen omhandler blant annet å få tak i brukere man kan laste opp til.

Det tekniske aspektet ved BitTorrent

BitTorrent er bygd opp på en enkel måte med et enkelt konsept. Ved å bruke de definisjonene ovenfor skal vi se litt nærmere på hvordan data sendes og mottas og hvilke parameter som er viktige for gjennomføringen.

Det grunnleggende er at man har en fil eller flere filer man vil dele. Deretter bruker man et program som MakeTorrent⁴ beskrevet lenger ned for å skape torrent-filen. Denne torrent-filen inneholder en del informasjon om filene.

Figur 3: Torrent-fil for Linux-distroen openSUSE åpnet i notisblokk

Denne informasjonen ligger som ren tekst, men er formatert på en spesiell måte. Alt som står i filen er kodet i såkalt bencoding. Først og fremst starter alle torrent-filene med d8:announce. d8 beskriver lengden på det neste ordet som kommer, announce. Announce er en adresse til en tracker. En tracker er en tjener som binder forskjellige brukere sammen.

⁴ MakeTorrent, <http://krypt.dyndns.org:81/torrent/maketorrent/>

Videre defineres det hvor store biter som skal sendes mellom brukerne. Disse bitene kan variere, det er alt opp til brukeren som lager torrent-filen. Den normale bruken er at jo større filer jo større biter. Når vi nå laster opp filen vår på en webtjener, eller vi sender den rundt via e-post eller lynmeldingsprogram, vil vi måtte åpne torrent-filen i vår torrent-klient. Når vi gjør det sender vi signal til trackeren om at vi ønsker å laste ned filene som er beskrevet i torrent-filen. Når vi da velger å lagre filene på samme plass hvor vi har de originale filene vil trackeren oppdage at disse filene har vi, da er det ingen vits å laste dem ned på nytt. Dette kan trackeren gjøre ved at den leser all info som ligger i torrent-filen. Der ligger filnavnene samt størrelse og en generert hash-sum. Dette gjør at filene kan gjenkjennes. Dermed blir det til at vi starter å seede. Når en annen bruker laster ned torrent-filen og starter den opp i klienten sin vil han gjøre en forespørsel til trackeren om å få en liste over alle som han kan laste ned fra. Klienten sjekker da først om brukeren har filene tilgjengelig på maskinen. Når klienten oppdager at filene ikke ligger tilgjengelige vil den starte og be om data fra de forskjellige brukerne. Trackeren sender ut listen over de andre brukerne (nodene) i tilfeldig rekkefølge. Når klienten har fått listen vil han koble seg direkte til disse for så å laste ned bitene som alle filene deles opp i. Deretter vil klienten periodisk sende signal til trackeren for å få vite om det har kommet nye brukere som har data tilgjengelig, eller gi beskjed om fremgangen i sin nedlasting.

Bruk

BitTorrent har med sitt enkle konsept skapt stor trafikk på internett⁵. Ved at populære filer gir større fart har båndbredde blitt en begrensning. Overføringer som bruker maksimalt av tilgjengelig båndbredde er ikke lenger et ukjent begrep. Dette har ført til at enkelte internettleverandører har begrenset trafikken skapt av protokollen. Leverandørene har brukt programvare som har kjent igjen BitTorrent-trafikken og begrenset denne, såkalt shaping på engelsk. Dette har blitt møtt av noen torrent-klienter med kryptering. Krypteringen skjer i hodet til pakkene med data, og skjuler at det er data over BitTorrent-protokollen som sendes. Det brukes en kryptering som tillater to noder å sende data kryptert ved hjelp av en delt sikkerhetsnøkkel over en usikker tilkobling. Denne krypteringen har en styrke på 60-80 bits⁶, noe som regnes som svakt i dagens samfunn. Grunnen til dette er at sterkere kryptering vil bruke mer

⁵ LiveWire – File-sharing network thrives beneath the radar, <http://in.tech.yahoo.com/041103/137/2ho4i.html>

⁶ BitTorrent protocol encryption, http://en.wikipedia.org/wiki/Protocol_header_encrypt#Security

prosessorkraft og vil derfor bli en dårligere løsning totalt. Dette sikrer at man får sendt data over nettverket uforstyrret av internettleverandørenes programvare. Samtidig hindrer det passive lyttere, til en viss grad, å få tilgang til data som sendes mellom brukerne.

Anonymitet

BitTorrent er ikke anonymt. De som vil får tak i ip-adressene til hverandre. Trackeren samler adressene og gjør dem tilgjengelig for klientene. Klientene mottar denne listen fra trackeren og kobler seg opp mot andre klienter. Siden denne kommunikasjonen foregår over HTTP er det ingen problemer å få tak i ip-adressene. Kommunikasjonen klientene mellom foregår over tcp-protokollen og krypterer ikke noe informasjon. Vi ser et eksempel på dette på bildet under. Her har vi kjørt kommandoen netstat i kommandolinjen og får opp alle aktive tilkoblinger. Ser vi på portnummeret som brukes stemmer dette overens med det vi har spesifisert i klienten vår.

```
TCP    kjeller:8235    12-203-91-125.client.insightBB.com:63127 ESTABLISHED
TCP    kjeller:8235    12-210-151-221.client.insightBB.com:2178  ESTABLISHED
TCP    kjeller:8235    TLU62-0-122-96.bb.netvision.net.il:3504  ESTABLISHED
TCP    kjeller:8235    a80-186-12-96.elisa-laajakaista.fi:1530  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    114.80-203-83.nextgentel.com:56000    TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    114.80-203-83.nextgentel.com:56004    TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    133.80-203-116.nextgentel.com:65157    TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c80-216-79-184.cm-upc.chello.se:3956   TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    re3dyb0y.force9.co.uk:1253            ESTABLISHED
TCP    kjeller:8235    kund-81-8-236-140.umeaccess.se:62999   TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    h205n1-sv-g-a31.ias.bredband.telia.com:4765 TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    81-229-89-35-no67.tbcn.telia.com:2791  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    81-229-121-185-no28.tbcn.telia.com:33617 TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    81-235-164-171-no21.tbcn.telia.com:62477 TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    Torik16-TR1-82-128-197-217.suomi.net:3663 TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c83-248-149-80.bredband.comhem.se:2080  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c83-248-151-116.bredband.comhem.se:2919 TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c83-249-192-143.bredband.comhem.se:63811 TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c83-250-9-145.bredband.comhem.se:34287  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c83-250-16-80.bredband.comhem.se:1211  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    ti131310a000-0133.bb.online.no:60289   TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c-9fa9e055.49-1-64736c11.cust.bredbandsbolaget.se:3290  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c-bed4e055.102-1-64736c10.cust.bredbandsbolaget.se:2365  TIME_WAIT
TCP    kjeller:8235    c-5002e455.35-0146-74657210.cust.bredbandsbolaget.se:4531  TIME_WAIT
```

Figur 4: Kommandoen netstat i kommandolinjen til Windows

Denne måten å gjøre det på vil ikke skape mulighet for å gjemme seg for andre. Det er fullt mulig å bruke en proxy-tjener for å hindre andre i å se din ekte ip-adresse, men det er det nærmeste man kommer anonymitet i dag. Bruken av proxy kan enkelt beskrives ved at man kobler seg via en annen maskin og så videre til målmaskinen. Dette gjør at man ikke oppgir sin originale adresse, men proxy-tjenerens. Det finnes mange tjenester på internett som tilbyr anonyme proxyer. Det er heller ingen kunst å sette opp en egen proxy. Ved å ha tilgang til en maskin kan man starte et program som tar imot forespørsler på spesifiserte porter for så å gi brukeren tilgang til å koble seg til gjennom denne maskinen. All data som da sendes, sendes gjennom denne maskinen som har

proxy-tjeneren kjørende. De fleste store nettlesere og BitTorrent-klienter har mulighet for å bruke proxyer.

Vi setter opp vår egen tracker:

Hva som trengs for å sette opp en egen lukket tracker:

- En datamaskin med linux (vi bruker Debian)
- Internett tilgang
- Apache-webserver
- MySQL-database
- PHP-modul
- En ferdig programmert tracker-program (vi bruker TBsource)
- Ca 1 time til installasjon

Installasjon:

- Vi lastet aller først ned en versjon av TBsource⁷. Deretter installerte vi filene i en web-mappe på webserveren vår.
- Etterpå opprettet vi en database hvor vi kunne lagre informasjon om brukere, forum, filer, poll og kommentarer osv. Disse tabellene ble opprettet automatisk av scriptene i pakken vi lastet ned.

TBsource er en ferdig programmert tracker som benytter PHP og MySQL, det eneste som trengs får at den skal fungere er Apache, PHP og MySQL som nevnt ovenfor. Når script filene er lagt i web-mappen trenger vi bare å gi skriptene adgang til databasen vår, vi må også oppgi navnet på databasen vi har laget spesielt til denne siden, samt brukernavn og passord til MySQL. Man trenger ikke ha kjennskap til datamisbruk, men man må vite hvordan man kan bruke BitTorrent teknologien.

⁷ TBsource, <http://sourceforge.net/projects/tbsource>

I bruk:

Login:

Når vi laster index.php på webserveren får vi opp dette bildet. Det viser en meny, på denne menyen kan man velge å logge inn, bli bruker og lese FAQ, vi klikker "Login" og logger oss på systemet.

Online Since	██████████
Registered users	██████████
Torrents	██████████
Peers	0
Seeders	0
Leechers	0
Seeder/leecher ratio (%)	Inf.
Total Downloaded	██████████
Total Uploaded	██████████

Disclaimer: None of the files shown here are actually hosted on this server. The links are provided solely by this site's users. The administrator of this site (www.torrentbits.org) cannot be held responsible for what its users post, or any other actions of its users. You may not use this site to distribute or download any material when you do not have the legal rights to do so. It is your own responsibility to adhere to these terms.

Browse (vi ser hva vi kan laste ned):

Nå har vi logget oss inn. Når vi trykker på browse får vi opp alle torrent-filene som er lastet

Type	Name	Files	Comm.	Added	TTL	Size	Snatched	Seeders	Leechers	Upped by
	TEST 1	1	0	2006-03-13 14:04:13	672 hours	666.31 kB	0 times	1	0	██████████

opp på trackeren, vi kan få mer informasjon om det som er lastet opp ved å for eksempel klikke på det vi vil vite mer om, for eksempel kan vi klikke på ”TEST 1” for å se hva det er og hva andre sier om det. Og for å lese beskrivelse av materialet.

TORRENTBITS.ORG

[Home](#) [Browse](#) [Upload](#) [Profile](#) [Chat](#) [Forums](#) [DOX](#) [Top 10](#) [Log](#) [Rules](#) [FAQ](#) [Links](#) [Staff](#)

TEST 1

Download	test.torrent
Info hash	5496e2538abde94f885c5d0e09258aac385ba9c3
Description	DETTE ER EN TEST
NFO	View NFO (0.03 kB)
Banned	no
Type	Movies/DVD-R
Last seeder	Last activity 11:26 ago
Size	666.31 kB (682,300 bytes)
Added	2006-03-13 14:04:13
Views	1
Hits	1
Snatched	0 time(s)
Upped by	██████████ [Edit this torrent]
Peers <small>[See full list]</small>	1 seeder(s), 0 leecher(s) = 1 peer(s) total

[Add a comment](#)
 << [Prev](#) [Next](#) >>
 1 - 2

#9 by ██████████	at 2006-03-13 14:16:19 GMT- [Edit] - [Delete]
?	TEST

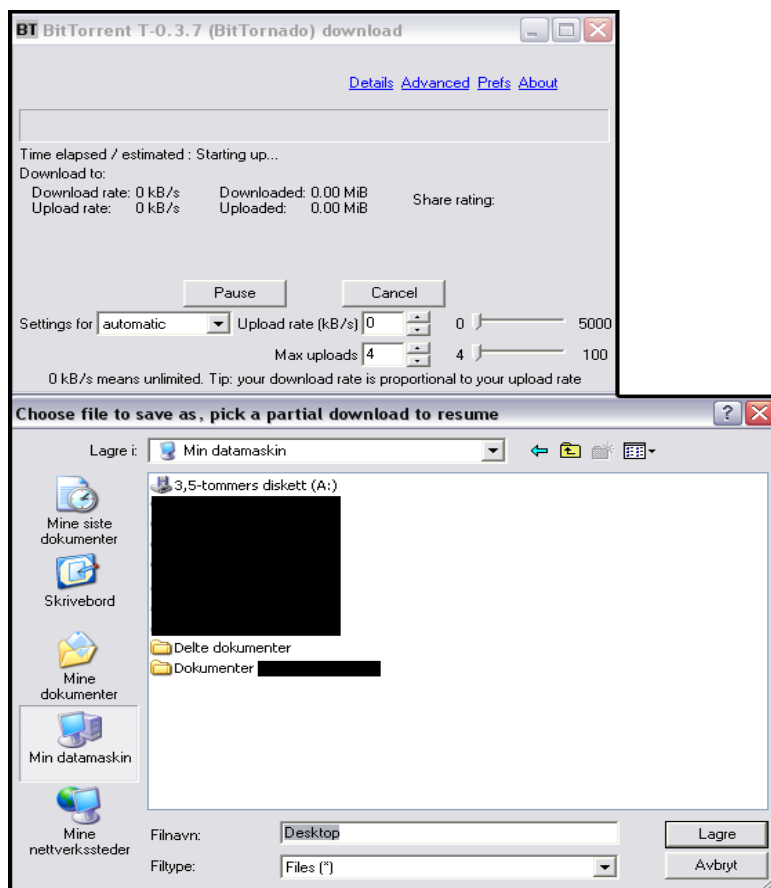
#10 by ██████████	at 2006-03-13 14:16:25 GMT- [Edit] - [Delete]
?	TEST

”TEST 1” (vi ser nærmere på opplastet materiale):

Her har vi nå klikket oss videre inn på ”TEST 1” vi kan se hvem som har lastet dette materialet opp, og hvem som har kommentert det og hvor mange som deler det. Vi velger nå å laste ned ”test.torrent” som er en link ved siden av ”Download”. Vi åpner torrent-filen i et klient program som heter ”BitTornado”.

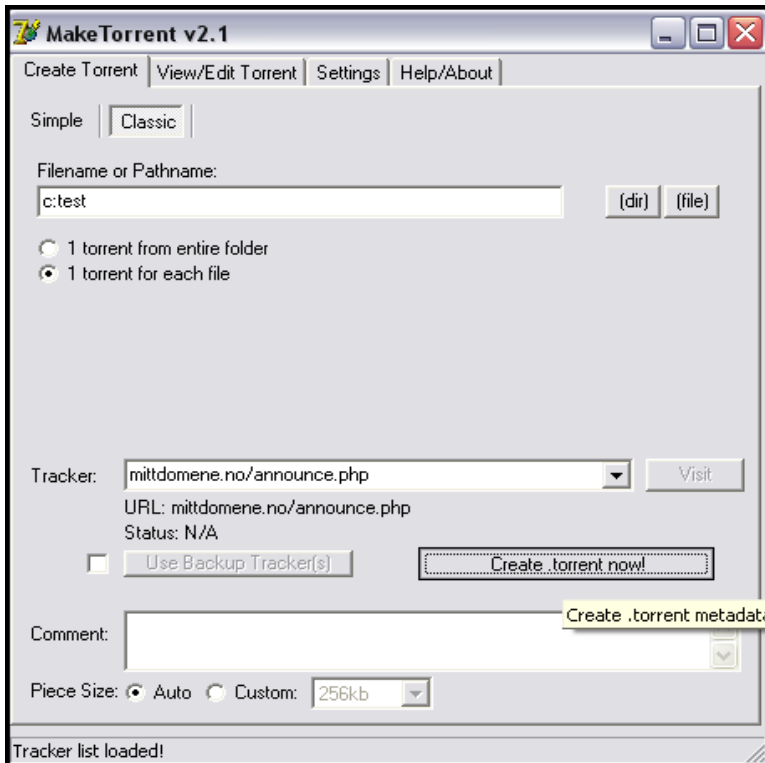
Vi åpner "test.torrent" i "BitTornado":

Når vi åpner torrent-filen i "BitTornado" får vi opp et vindu om hvor vi vil lagre materialet. Når vi har valgt "Lagre" starter oppkoblingen til de andre klientene, det er her trackeren (trackeren er den delen av trackeren som kobler klienter sammen) kommer inn i bildet, den hjelper til med å koble klienter til hverandre. Ved hjelp av dette systemet ser vi at det ikke er ulovlig materiale på trackeren (altså webserveren) men bare hos klientene, vi kan se hva vi laster ned før det er ferdig nedlastet, altså i beskrivelsen på trackeren. Men det kan stå det ene, og være det andre. For eksempel kan det stå "The Matrix" men så er det i stedet overgrepsmateriale. På trackeren ligger kun torrent-filene som kobler klientene sammen og som er en slags "id" for filene som ligger hos klientene. Men hvordan laster vi opp torrent-filer til trackeren? Og hvordan lager vi torrent-filer?

Vi lager våre egne torrent-filer:

For å lage våre egne torrent-filer bruker vi "MakeTorrent". Vi må taste inn url-adressen til trackeren vår som er for eksempel "mittdomene.no/announce.php", også må vi guide programmet til filen vi skal dele med alle andre klientene. Som i dette tilfellet er C:\test. Når vi vil lage torrent-filen velger vi "Create .torrent Now!".

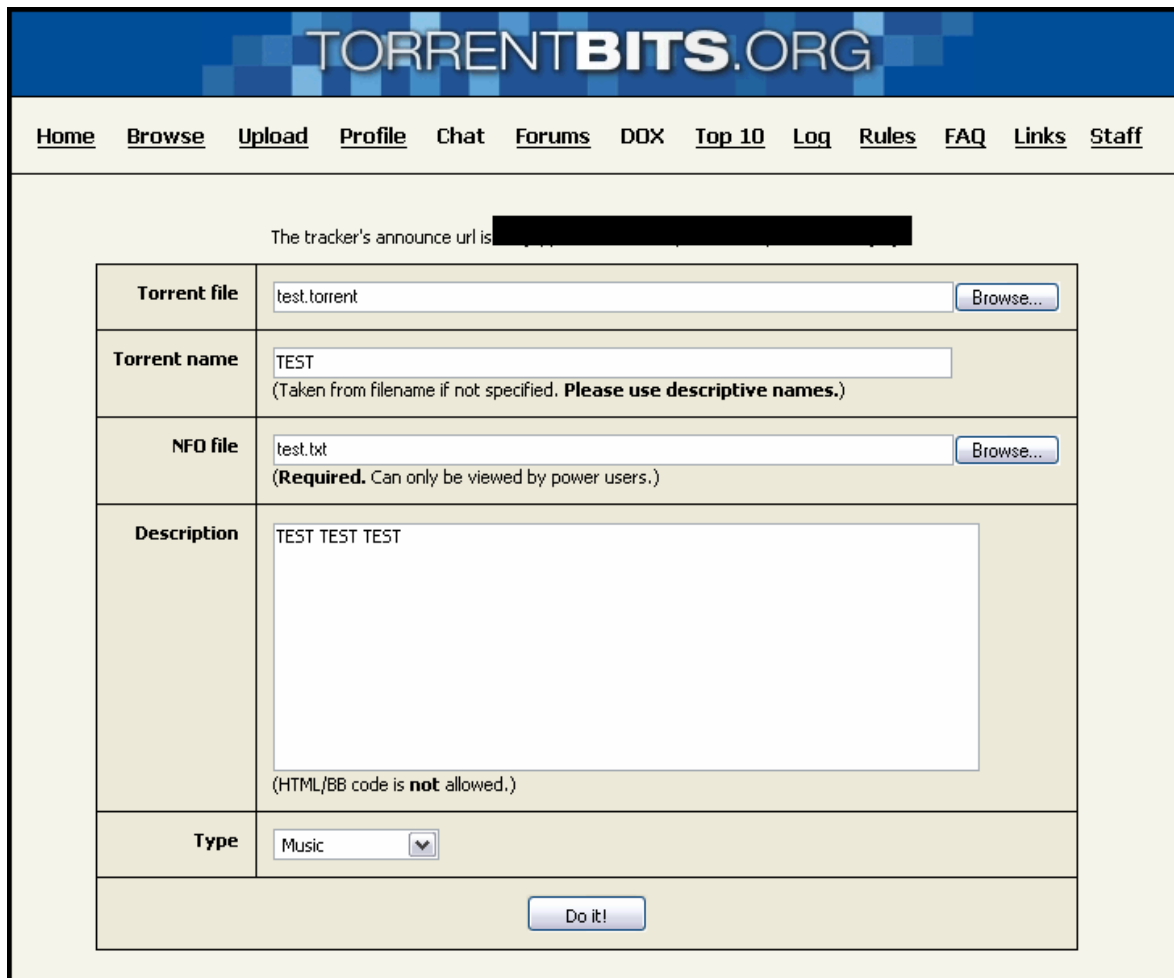

Når vi har lagd torrent-filen, kan vi laste det opp på trackeren og dele materialet med alle andre som er brukere.

Vi sier at vi "laster opp materiale" til trackeren men det gjør vi ikke, vi laster kun opp torrent-filen slik at brukerne av trackeren kan koble direkte til hverandre og hente filer.

Vi laster opp torrent-filen til trackeren:

Når vi har lagd "test.torrent" er den klar til å legges opp på trackeren, vi klikker da "upload" på menyen og blar gjennom til torrent-filen. Vi må også gi den et navn som skal vises på "browse" siden. Vi må også laste opp en tekst fil som gir en beskrivelse av materialet som lastes opp. En beskrivelse og hvilken sjanger det er som lastes opp er også nødvendig for at opplastingen av torrent-filen blir godkjent.

The tracker's announce url is [REDACTED]

Torrent file	<input type="text" value="test.torrent"/> <input type="button" value="Browse..."/>
Torrent name	<input type="text" value="TEST"/> (Taken from filename if not specified. Please use descriptive names.)
NFO file	<input type="text" value="test.txt"/> <input type="button" value="Browse..."/> (Required. Can only be viewed by power users.)
Description	<input type="text" value="TEST TEST TEST"/> (HTML/BB code is not allowed.)
Type	<input type="text" value="Music"/> <input type="button" value="v"/>

Når en torrent-fil er lastet opp på trackeren må brukeren som lastet den opp ha filen oppe på sin klientmaskin for å dele materialet fra dens PC til de andre som velger å laste ned materialet. Det kalles å "seede" når man deler, altså har oppe torrent-filen i klientprogrammet (BitTornado). Når man laster ned kalles det å "leech". Når man er ferdige med å leech, seeder man.

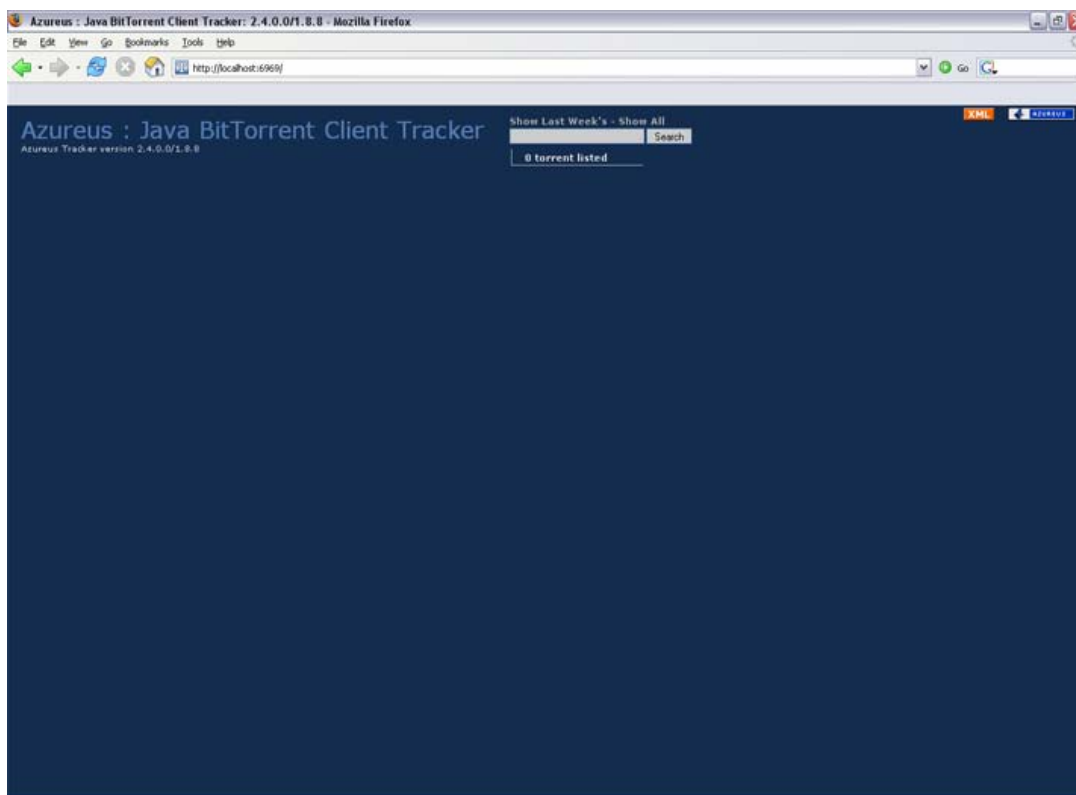
Mer om klienter (BitTornado):

For å åpne torrent-filer må man ha et klientprogram. I eksemplet ovenfor bruker vi et program som heter BitTornado. En annen meget populær klient er Azureus. Azureus har en annen veldig kjekk egenskap som vi skal se på under.

Andre måter å sette opp en tracker på:

En noe enklere måte å sette opp en tracker på er å bruke Azureus⁸, det er en innebygd funksjon i programmet som gjør at du kan hoste (hoste betyr vert, altså vi har et program på verten, i dette tilfellet blir maskinen din en vert) din egen tracker enkelt.

Den ser slik ut:

⁸ Azureus, <http://azureus.sourceforge.net/>

Konklusjon av oppsett:

TBsource (komplisert):

For å sette opp et slik system kreves det at man har litt kunnskaper i Linux. Og at man kjenner til hvordan BitTorrent, PHP og MySQL fungerer. Når vi først planla å sette opp vårt eget system, altså tracker, trodde vi det skulle være vanskelig. Men det viste seg at det som ble vanskelig var å finne en ferdig og bra utgave av TBsource. Etter prøving og feiling med forskjellige versjoner fant vi til slutt en versjon som fungerte nokså perfekt.

Azureus (enkel):

Det er mange fordeler med tracker funksjonen i Azureus, den største er at det er svært enkelt som sagt, men det er også slik at man kan velge om den skal være privat eller offentlig. Og hvis vi sammenligner denne trackeren med TBsource trenger vi ikke en webserver med Apache, PHP og MySQL. Man trenger bare Azureus. Det som er det fine med TBsource er at det på en måte blir et ”miljø”, det er forum, og man kan skrive kommentarer på det som er lastet opp, slik er det ikke på Azureus sin tracker.

TBsource er veldig godt egnet til bruk i distribusjon av overgrepsmateriale. Grunnen til at vi sier det er at den inneholder det meste. Forum hvor det kan diskuteres hva som er bra materiale og hva som er dårlig, og hvor man kan diskutere fritt. Man kan også kommentere ting som er blitt lastet opp. Og brukerne kan enkelt sende meldinger seg i mellom. Det som gjør det uegnet er at det er svært enkelt å spore IP adresser, pluss alt som sies og lastes opp blir lagret i databasen. Det er også slik at hvis siden blir oppdaget, er sannsynligheten stor for at man skal finne ut hvem som er aktive pga ip-adressen. Dette systemet brukes for å spre ulovlig film og musikk materiale så hvorfor skal det da ikke være systemer som sprer overgrepsmateriale?

Hovedgrunnen er nok den som ble nevnt ovenfor, risiko for å bli tatt er veldig stor hvis det blir oppdaget.

Systematisk gjennomgang: Hvordan laster vi ned?

Under er en gjennomgang på hvordan torrent-filer lastes ned og tas i bruk av klienten altså hva som skjer.

1. Det første vi må ha sikret oss er en klient på maskinen vi skal laste ned til, en klient er et program som åpner torrent-filer.
2. Når vi har en klient installert på pcen kan vi starte og laste ned .torrent filer og åpne dem i klienten vår
3. Når vi har lastet ned torrent-filen og åpner den i klienten får vi et spørsmål om hvor vi vil lagre filene vi skal laste ned.
4. Når vi har valgt sti på hvor filene skal lagres starter oppkoblingen til trackeren, vi blir nå koblet til delere slik at vi får startet nedlastingen.
5. Når filen er ferdig nedlastet kan den åpnes.

Misbruk av BitTorrent, juridiske og etiske aspekter:

BitTorrent er i dag en veldig viktig del av spredning av ulovlig materiale. Men det brukes ikke bare av såkalte ”pirater”, store selskaper som Microsoft og Fedora benytter BitTorrent teknologien til å spre oppdateringer og liknende.

Nedlasting og opplasting av film- og mp3 filer er ulovlig i Norge, brudd i §1 åndsverksloven hvor det står *”Den som skaper et åndsverk, har opphavsrett til verket”*. I følge åndsverkloven har vi fortsatt lov å kopiere fritt til eget bruk.

Straffeloven § 204a⁹ sier

”Den som

- a. produserer, anskaffer, innfører, besitter, overlater til en annen eller mot vederlag eller planmessig gjør seg kjent med fremstilling av seksuelle overgrep mot barn eller fremstilling som seksualiserer barn*
 - b. befatter seg med fremstillinger av seksuelle overgrep mot barn eller fremstillinger som seksualiserer barn, på annen måte som nevnt i § 204 første ledd, eller*
 - c. forleder noen under 18 år til å la seg avbilde som ledd i kommersiell fremstilling av rørlige og urørlige bilder med seksuelt innhold, eller produserer slike fremstillinger hvor noen under 18 år er avbildet,*
- straffes med bøter eller med fengsel inntil 3 år.”*

I følge straffeloven kan man få bøter og fengsel inntil 3 år for drift av en tracker, fordi man overlater materiale til andre for eksempel.

Hvis vi ser nærmere på noen eksempler, la oss si en person kommer inn på en tracker hvor det ligger overgrepsmateriale. Personen gjør da ingenting ulovlig, derimot hvis han laster ned materiale blir det en annen side av saken. Da anskaffer han seg overgrepsmateriale og er da i brudd med straffelovens § 204a. Derimot hvis han ikke laster ned noe er sannsynligheten for at han vil få problemer store hvis denne trackeren blir tatt i en razzia av politiet. Politiet kan da finne ip-adresse til vedkommende som ble lagt igjen ved besøket.

Et annet eksempel kan være en som laster opp og sprer materiale rundt seg, det samme med han, brudd i § 204a.

⁹ LOV-1902-05-22-10, <http://www.lovdato.no/all/tl-19020522-010-023.html>

Konklusjon

BitTorrent er en fildelingsprotokoll i utvikling. Måten å dele filer på er meget effektiv og enkel å forstå. Dette gjør at utbredelsen er stor og bruken går til mye ulovlig. Samtidig er det et meget bra verktøy for å dele store filer mellom brukere uten den store ressursbruken. Det at trackeren sprer ip-adresser på den måten den gjør, betyr at det vil være nødvendig å foreta en stor endring i protokollen for å gjøre den anonym. Når protokollen viser enkeltes ip-adresser slik den gjør i dag vil det være en svakhet for folk som ønsker å spre materiale uten å bli oppdaget.

Rapport

Distribusjon av overgrepsmateriale i Usenet

**Utarbeidet av:
IT-kandidater 05/06**

**Roy-André Nilsen
Børge Masterdalshei
Morten André Lines**

Innledning.....	27
1. Hva er News?.....	28
1.1 Litt historie	28
1.2 News i dag?.....	28
1.3 Teknisk om news.....	29
2. Bruk av News.....	29
2.1 Hvordan komme i gang?	29
2.2 Installasjon av Mozilla Thunderbird.	30
2.3 Oppsett av news-konto i Mozilla Thunderbird.	31
2.4 Oppsett av news-konto i Opera.	32
3. Eksempler på overgrepssaker.....	35
3.1 Hva er ett seksuelt overgrep?	35
3.2 IT-sjef I fengsel for overgrepsmateriale:.....	36
3.3 Rekordlang dom for overgrep mot fem gutter:	36
3.4 Lærer dømt for overgrep mot 12-åring:	37
3.5 Drøfting	37
4. Søkerverktøy til gjennomøk av Usenet.....	34
5. Konklusjon.....	40

Innledning

Vi fikk i oppgave fra Høgskolen i Nesna å gjøre en etterretningsanalyse der vi skulle profilere *News* som system. Vi har i den anledning undersøkt hvordan *News* fungerer, og tatt for oss følgende problemstillinger:

- Distribueres det fortsatt overgrepsmateriale (bilder, filmer og tekst) i de ulike Newsgruppene?
- Er det grupper som skiller seg ut i så måte?

Formålet med oppgaven er å finne et mønster, eller bygge en profil på *News*, slik at vi kan se hvor godt systemet egner seg for å skjule ulovlig overgrepsmateriale. Vi har delt oppgaven i tre deler. Første del forklarer hva *News* er, og viser hvordan du selv kan komme i gang med å bruke *News*. I del to ser vi på konkrete eksempler på distribusjon av ulovlig overgrepsmateriale, samt hvilke utfall sakene har fått i en rettssammenheng. Her drøfter vi også om dommene virker rettferdige i forhold til ugjerningen som blir begått. I tredje og avsluttende del forklarer vi bruken av søkemotorer som kan brukes til å søke gjennom hele *News*-nettverket. Her sammenlikner vi de ulike motorene med hverandre, og vurderer om de egner seg til å finne fram til det en leter etter.

Framgangsmåten vår gjennom prosjektet har vært å prøve ut systemet så mye som mulig, ved å søke, opprette egne nyhetsgrupper, og prøve ut forskjellig programvare. Vi har delt arbeidet i tre hoveddeler, og tatt for oss forskjellige problemstillinger, som vi til slutt har slått sammen til dette dokumentet.

1. Hva er News?

1.1 Litt historie

News ble til gjennom en trang for å utveksle meninger og lærdom ved hjelp av ”elektroniske oppslagstavler”. Ideen var at en skulle skrive et innlegg om ens interesse, slik at felles interesserte kunne lese og svare på innlegget. Dette nettverket fikk navnet Usenet, og ble startet av Tom Truscott, Steve Bellovin, Steve Daniel og Jim Ellis på Duke University, North Carolina i 1979.

Det skal nevnes at det da ikke var noe som kan sammenliknes med dagens Internett. Usenet var forbeholdt en gruppe på tre datamaskiner i et nettverk på Duke University, men ble senere ekspandert til å omfatte andre universiteter/høgskoler. I begynnelsen dreide mye av diskusjonen seg om tekniske begreper og generell diskusjon relatert til datamaskiner, men med Internettets kommersielle framturen i 1991, ble Usenet tilgjengelig for alle, og antall forskjellige temaer vokste til å omfatte mer generelle emner som: biler, spill, latin, matematikk, skatt, myndigheter, vitser, og etter hvert *porno/ ulovlig overgrepsmateriale*¹⁰.

1.2 News i dag?

I dag inneholder *Usenet* over 700 millioner unike poster. Dette er mye takket være firmaet *Deja News*, som i 1995 arkiverte og indekserte¹¹ *Usenet* slik at det skulle bli enklere å finne fram i det uoversiktlige mylderet av poster. I 2001 gjorde Google det enda enklere gjennom Google Groups.

News er kanskje ikke like attraktivt i dag som det var for 20 år siden. Dagens Internett tilbyr tjenester som direkte *chat*, og *diskusjonsfora*. Spesielt ungdommen bruker heller disse alternativene enn de gamle Nyhetsgruppene.

¹⁰ ”www.columbia.edu/~rh120/ch106.x10”

¹¹ I en datasammenheng betyr indeksering at data blir organisert/sortert i en database, og gjort søkbar.

1.3 Teknisk om news¹²

Opprinnelig besto nettverket av tre maskiner, og ble satt opp av Tom Truscott og Jim Ellis. De brukte *protokollen*¹³ *UUCP* (Unix-to-Unix Copy Protocol), og skrev flere småprogrammer, hvis oppgave var å håndtere nettverkstrafikken. Skriptene ble for dårlige når News ble publisert for offentligheten, og ble derfor erstattet av ``A'' news. ``A'' news ble erstattet av ``B'' news i 1982 pga. manglende kapasitet etter hvert som trafikken økte. I 1986 ble *NNTP* ('*Network News Transfer Protocol*') introdusert, og året etterpå kom ``C'' news, som tok i bruk *NNTP*. I dag brukes for det meste *NNTP*, og en oppdatert versjon av ``C'' news.

2. Bruk av News.

2.1 Hvordan komme i gang?

I dette kapittelet vil vi forklare hvordan du selv kan komme i gang med News. Dette for at du skal forstå hva en nyhetsgruppe egentlig er, og få bedre innsikt i hva vi snakker om.

En news-konto kan enkelt settes opp gjennom å laste ned en Mail /Usenet-klient som eksempelvis *Mozilla Thunderbird*. Thunderbird er gratis, og plattformuavhengig, som betyr at du kan bruke det i et Windows-, Linux- og/eller Macintosh-miljø. Programmet kan du laste ned ved å følge denne lenken, der du vil bli tildelt siste versjon for din plattform:

www.mozilla.com/thunderbird/

¹² www.tldp.org/LDP/nag/node256.html - Artikkelen: "Usenet history"

¹³ En protokoll er språket som brukes mellom maskiner. For at en maskin skal forstå den andre, må de bruke samme protokoll.

En enklere løsning er å prøve *Google Groups*, som vi nevnte tidligere. Da bruker du din favorittnettleser, og kan søke gjennom alle innleggene i *Usenet*, bortsett fra innlegg som er en del av private nyhetsgrupper. Dessuten kan du også skrive egne innlegg. Her kan du også opprette private samtalegrupper, der bare brukere du selv inviterer får tilgang. *Google Groups* krever at du har eget brukernavn og passord, som du må logge inn med hver gang. *Google Groups* finner du her:

[”http://groups.google.com/”](http://groups.google.com/)

Et tredje alternativ er den norske nettleseren *Opera*. Den har en innebygd *epostklient*, som kan brukes til å sende/motta epost, lese *news*, m.m. Den kan være vanskelig å sette opp, så vi forklarer deg hvordan, steg for steg på neste side.

2.2 Installasjon av Mozilla Thunderbird.

Windows: start installasjonsfilen, og følg instruksene på skjermen.

Macintosh: åpne *.dmg-filen*. Dra Thunderbird ikonet over i *'Programmer'* mappen. Vil du ha en snarvei i *Docken*, så dra ikonet fra *'Programmer'*, og slipp det der du vil ha snarveien.

Linux: sjekk om og hvordan du kan installere Thunderbird i ditt Linux her:

[”www.mozilla.org/support/thunderbird/faq”](http://www.mozilla.org/support/thunderbird/faq)

2.3 Oppsett av news-konto i Mozilla Thunderbird.

Start programmet, og velg 'Verktøy' (eng. tools). Så velger du 'Kontoinnstillinger', og 'Legg til konto'. Velg 'Nyhetsgrupper', trykk 'Neste >', og fyll inn navn og e-postadresse. Navnet du fyller inn her, vil vises for alle andre når du skriver innlegg. Dette må ikke sees på som en innlogging, siden informasjonen du oppgir ikke blir lagret noe sted. Se mer på det som et krav til at du må ha en "identitet", slik at ikke innleggene kommer fra intet. Epostadressen er for at andre skal kunne komme i kontakt med deg.

Når du nå trykker 'Neste >' vil du bli bedt om å taste inn en 'NNTP-tjener' (les: 'Network News Transfer Protocol'). Dette er bare en protokoll som skal hjelpe deg å hente/lagre innlegg i Usenet. Bruk gjerne 'nntp-oslo.uninett.no' eller 'nntp-bergen.uninett.no'. For å ta i bruk kontoen må du nå velge 'Behandle medlemskap i nyhetsgrupper'. Da skal det dukke opp et vindu med kategorier sortert alfabetisk. Du har også mulighet for å søke etter emner/kategorier du interesserer deg for. Hvis du finner en gruppe som virker interessant, velger du 'Meld inn'. En hake vil vises til høyre for ditt valg.

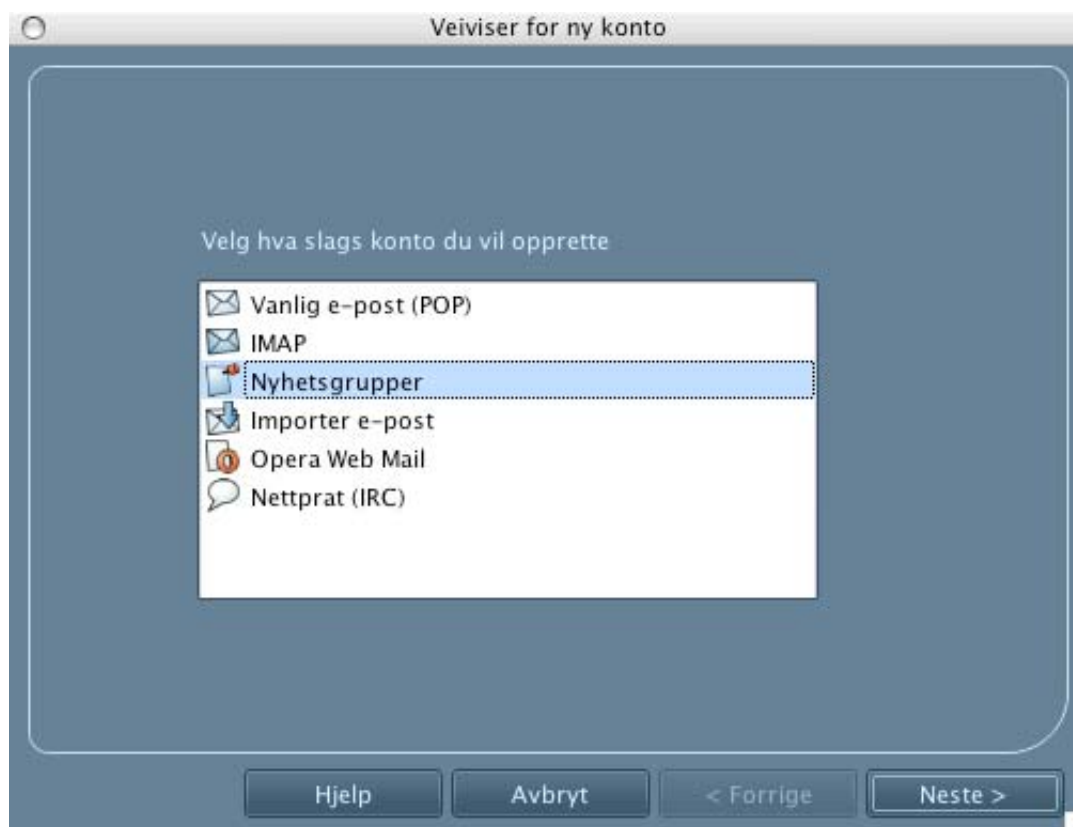
Når du er ferdig trykker du på 'OK', og på pilen til venstre for kontonavnet. Du bør få opp en meny som ser slik ut:

Nå kan du lese gjennom innleggene, og svare på de du er interessert i.

2.4 Oppsett av news-konto i Opera.

Start nettleseren og velg 'Verktøy', og deretter 'E-post- og nettpratkontoer'. Hvis det er første gangen du trykker her, vil du bli spurt om å opprette en ny konto før du fortsetter. I så fall, velg 'Ja', og i vinduet som dukker opp må du velge 'Nyhetsgrupper':

Her må du taste inn navn, e-postadresse og organisasjon. Dette vil være informasjon som blir publisert sammen med innlegget ditt, slik at andre kan komme i kontakt med deg.

Når du nå trykker 'Neste >', vil du bli bedt om å taste inn en 'Innkommende tjener' og 'utgående tjener':

På 'innkommende tjener' kan du taste inn 'nntp-oslo.uninett.no', 'nntp-bergen.uninett.no' eller kanskje 'news.opera.com' hvis du er spesielt interessert i Opera. 'Utgående tjener' skal være blank. Hvis det er første gangen du setter opp en konto, vil du bli spurt om du vil besøke en adresse som tilbyr opplæring i oppsett av nyhetsgrupper og e-post i Opera. Trykk nei i denne omgang, så kan du heller besøke adressen nedenfor etter du er ferdig med oppsett av kontoen.

Du vil nå se at kontoen din har dukket opp under oversikten, med samme navn som du tastet inn som innkommende tjener.

Ved å trykke på kontonavnet vil du få opp en liste over tilgjengelige nyhetsgrupper. Velg den/de nyhetsgruppe(ne) du synes virker interessante og trykk 'OK'. Så velger du 'E-post' og 'Les e-post'. Nå vil det antageligvis stå 'Ulest' eller 'Alle meldinger' på den øverste, store knappen.

Trykk i så fall på den, og velg nyhetsgruppen din fra menyen som dukker opp. Nå kan du skrive og lese innlegg! Mer informasjon finner du på denne siden:

[”www.opera.com/support/tutorials/mail/”](http://www.opera.com/support/tutorials/mail/)

3. Søkerverktøy til gjennomøk av Usenet

Det er vanskelig å finne barneporno med de fleste søkemotorene siden det baserer seg på kjente navn på grupper, men vi har lykket å finne et par søkemetoder som ser ut til å virke bra som man ikke betaler for. Disse er :

- [”www.netnewstracker.com/”](http://www.netnewstracker.com/)
- [”http://newsgroups.langenberg.com/”](http://newsgroups.langenberg.com/)

Disse søkemotorene virker på den måten at de søker gjennom News på det ordet man leter etter. Men denne søkemetoden har et par feil. F.eks.: så finner de ikke ord som er skrevet på en annen måte: Søker en etter ”Rape” i disse søkemotorene så kan ordet skrives ”raaape” i news og da finner ikke søkemotorene ordet ”raaape”. Det er vanskelig å finne informasjon om hvordan disse systemene virker siden de ikke opplyser om dette på sidene. Sikkert pga. av at de vil holde dette hemmelig i forretningsøyemed slik at konkurrenter ikke skal bruke den samme metoden og starte et konkurrerende selskap.

En av betalingstjenestene er: [”www.guba.com”](http://www.guba.com/) - for en fast sum i mnd. får du tilgang på å søke etter de bildene du vil. Vi prøvde å søke på denne motoren, og det var lettere å finne pornobilder enn bilder av biler. Dette kan ha to årsaker: enten at det er overlagt av softwareutviklerne, siden det er størst etterspørsel av en søkemotor som sporer porno, eller så er det mest pornobilder som blir distribuert over News.

Dessuten er det stor sannsynlighet for at barnepornogrupper har en lukket gruppe som du bare kan bli invitert inn på. Denne metoden har vi prøvd i praksis. Og vi kunne ikke komme inn på siden uten invitasjon. Samt at vi kunne ikke søke inne i gruppa selv om vi merket at den skulle søke i den spesielle gruppa. Dette vil være en ”god” metode sett med overgriperens øyne siden det vil være vanskelig å spore. Men jeg vil tro det er mulig for eieren av serveren hvor disse gruppene er, å åpne disse gruppene for politiet. Da vil politiet kunne gå inn på de mistenkte gruppene å sjekke innholdet der. Jeg vet ikke hvor stor myndighet politiet har for å gjøre dette,

men det burde være mulig. Fordeler med det er at overgriperne ikke kan føle seg trygge, men det er en ulempe siden dette kan krenke privatlivets fred, og siden det sikkert er grupper på nettet som bare er for venner og familier, som vil ha et sted å snakke sammen. De forskjellige gruppene vil ikke hete enkle navn som f.eks.: "childporn". Men heller noe sånt som "hekling for viderekommende". Dette vil gjøre søking etter grupper enda vanskeligere. Årsaken til dette er at overgriperne ikke er noviser når det gjelder data. De vet hva de gjør og de vet hvordan en søkemotor virker. Søkemotorene søker etter det spesifikke ordet og lister de opp, mens ting som er inne i lukkede grupper kan nektes å søkes gjennom. Selv gruppenavnet på en lukket gruppe kommer ikke opp når man søker etter ett gruppenavn man vet eksisterer. Teknisk sett skjer dette pga. av at den/de med den lukkede gruppen har nektet søkemotorene tilgang, for å sørge for at ting som er privat skal være privat. Dette har vi selv testet ut ved å opprette en privat gruppe gjennom Google Groups, og etterpå forsøkt å finne den.

4. Eksempler på overgrepssaker.

4.1 Hva er ett seksuelt overgrep?

Det fins ulike definisjoner, avhengig av hvem en spør. Det kan være lurt å vite om flere definisjoner, så derfor tar vi med tre:

1. Norsk lov. Straffelovens § 192: *"Den som ved vold eller ved å fremkalle frykt for noens liv eller helse tvinger noen til utuktig omgang eller medvirker til dette, straffes for voldtekt med fengsel inntil 10 år, men med fengsel i minst 1 år, dersom den utuktige omgang var samleie."*

Samleie mot den andre parts vilje kalles fullbyrdet voldtekt.

2. *"Ufrivillige seksuelle handlinger begått imot kroppen din, eller tvang til å utføre seksuelle handlinger"* (f.eks. beføling, stripping, oralsex, samleie o.a.).

3. En moralsk definisjon kan være denne: *"Når noen bryter seg inn over dine grenser og krenker din personlige integritet."*

Det er det ufrivillige i dette som gjør det til en straffesak hvis det anmeldes. Politiet har plikt til å etterforske slike saker hvis de får vite om dem, selv om de ikke anmeldes.¹⁴

Etter en grundig undersøkelse av nettet etter artikler/former som omhandler overgrepsmateriale har vi kommet fram til at det er veldig mange saker som omhandler dette såre temaet. For å avgrense arbeidet har vi valgt og konsentrere oss om saker fra Norge. Det er vanlig å betegne avbildinger av barn i seksuelle situasjoner som barneporno. Kripos har i stedet valgt å betegne det som seksuelle overgrep mot barn. Dommene som blir gitt etter slike saker vil vi si ikke helt stemmer overens med de grove ugjerningene som ligger bak.

4.2 IT-sjef i fengsel for overgrepsmateriale:

Mannen som ble dømt er it-sjef i en nord trøndersk kommune. Forholdet som mannen ble dømt for innebar at han fylte kommunens servere med ulovlig overgrepsmateriale. Han ble dømt til 45 dager ubetinget fengsel. Forholdet omfattet rundt 10000 bilder med grovt overgrepsmateriale der oralsex samt samleie med voksne var mest utbredt. Det ulovlige materialet ble oppdaget av en kollega mens mannen var på ferie. Mannen fikk beslaglagt CD-ROM plater, disketter samt kassetter som alle inneholdt barneporno. Mannen hadde også flere “rene” maskiner. Disse ble ikke inndratt siden de ikke inneholdt noe ulovlig materiale. Etter denne hendelsen ble jobben for datasikkerhet og drift gitt til et annet selskap.¹⁵

4.3 Rekordlang dom for overgrep mot fem gutter:

En mann på 58 år ble i ting retten dømt til 7 års fengsel for overgrep mot fem gutter. Denne dommen anket mannen og han ble da dømt til åtte års fengsel i Gulating Lagmannsrett. Denne dommen skal være rekordlang i Norge for denne typen saker.

Forholdet mannen ble dømt for innebar at han på 90-tallet skal ha plukket opp fem sårbare gutter for så å gi dem penger, sigaretter, alkohol og hasj.

¹⁴ ”www.samliv.net/tema/oktober.htm” - Avsnittet: ”Hva er et seksuelt overgrep?”

¹⁵ ”www.digi.no/php/art.php?id=67537”

Mannen skal til gjengjeld ha blitt betalt med sex av alle slags varianter fra disse fem guttene. Av disse guttene er en død pga av rusmisbruk mens de andre sliter med psykiske problemer samt rusproblemer.¹⁶

3.4 Lærer dømt for overgrep mot 12-åring:

Læreren som er en norsk mann på 57 år ble fredag 02.12.2005 dømt til tre år og seks måneder i fengsel for overgrep mot en 12 år gammel skole elev fra Gambia. Læreren måtte i tillegg til fengsel betale gutten 75.000 kroner i oppreisning.

Det kriminelle forholdet har utartet seg over tid ved at nordmannen ved flere anledninger har feriert der gutten bodde og da latt gutten få sove over hos seg.

Guttens far forteller til politiet at mannen gav sønnen tre månedslønninger hver måned samt betalte skolepenger til gutten.

I følge dommen skal mannen ved flere anledninger i perioden 2003-2004 ha hatt seksuelt samleie med gutten. Dommeren sa under straffeutmålingen at mannen har utnyttet den uskyldige gutten på det sterkeste.

Det var gutten selv og guttens far som vitnet i retten. De forteller at det var en veldig tung sak, men at sannheten måtte frem.

Dommeren la også til at mannen i mai i fjor skal ha befølt en jente uten hennes samtykke. Dette forholdet skjedde på en videregående skole på Østlandet.

Den siktede valgte å anke skyldspørsmålet, straffeutmålingen, samt kravet til oppreisning.¹⁷

4.5 Drøfting

Etter å ha saumfart nettet etter slike saker, kan vi trygt si at de florerer. Muligens er det utviklingen av kommunikasjonssystemer som har ført til at antall saker har økt drastisk. Dette er da grunnet at det har blitt lettere å distribuere slikt materiale, flere gjør det og flere blir tatt.

Selv om det er flere og flere som blir tatt, synes vi man bør rette fokus mot dette temaet. Usenet som News kjører på er ikke kryptert slik som det er i Freenet¹⁸. Hvis systemet ikke er

¹⁶ ”www.vg.no/pub/vgart.hbs?artid=302748”

¹⁷ ”www.dagbladet.no/nyheter/2005/12/02/451085.html”
”<http://pub.tv2.no/nettavisen/innenriks/article505434.ece>”

¹⁸ Freenet er et system som tilbyr anonym fildeling.

kryptert vil dette kort sagt si at det er mulig å finne fram til en maskin gjennom en maskinadresse. Da vi fant ut dette bestemte vi oss for å høre med ledelsen i Kripos om hvorfor de ikke gjorde noe med dette, da det omhandler et veldig sårt tema. Det svaret vi fikk var at alt sto på penger. Når det handler om å beskytte uskyldige barn mot seksuelle overgrep, skal det da stå på penger? Her tenker i hvert fall vi prioritering! Hvis vi tenker oss litt tilbake i tid, så kan vi ikke huske å ha hørt om så veldig mange saker på tv. Dette tror vi er fordi det er et veldig *tabu* tema som igjen har gjort at fokuset har blitt tatt bort fra disse sakene. Vi føler og at hvis det blir satt mer fokus på disse sakene i media, så vil det da ha en preventiv virkning i det lengre løp.

En annen tanke innen disse sakene er selve straffeutmålingen. Hvis vi ser tilbake i dokumentet, hva vil vi da si om lengden på dommene til de tiltalte? Den ”vanlige” mannen i gata kan vel trykt si at det er alvorlige forhold det dreier seg om.

Hvis vi setter det litt på spissen: Stjeler du noe i butikken kan du risikere å bli dømt til 6 mnd. fengsel.. Distribuerer du overgrepsmateriale av barn kan du lett slippe unna med en mnd i fengsel eller kanskje bare en liten bot. Hvor er logikken her?

Da tenker vi og på at det ikke alltid det er bare selve forholdet den tiltalte bør dømmes for. Her tenker vi på ettervirkninger som psykiske problemer, spiseforstyrrelser, selvskading, narkomani, skyldfølelser, osv.¹⁹ Man skal og tenke på at det rett og slett er overgrep mot en part som ikke er i stand til å forsvare seg. Man skal og tenke på den kognitive utviklingen hos barn. Hjernene til et barn er ikke ferdig utviklet før i 12 års alderen noe som gjør at det er mye de ikke skjønner. Hvis en voksen forteller noe til et barn som er helt ”på jordet” for den alminnelige mann i gata, kan det da virke logisk for barnet.

Grupper som benytter Usenet til å distribuere informasjon fins det millioner av. Grupper som distribuerer overgrepsmateriale finns det noe færre av, men vi vil allikevel si det fins mange av dem og. Vi kan trygt si at det ikke er lett å finne frem til disse personene her siden de fleste som driver med dette daglig mest sannsynlig har funnet seg private News grupper sammen med likestilte. Men det er mange som skriver at de vil kjøpe, bytte, få osv. slikt materiale. Om de da får det vet ikke vi, siden det virker som materialet oftest blir sendt over e-post. Vi har valgt å konsentrere oss om Google News/Groups. Det er mange poster her der personer diskuterer

¹⁹”www.helsenett.no/index.php?option=com_content&task=view&Itemid=97&id=1288” - Artikkelen:

”Skadevirkninger”, avsnittet: ”Hvilke fysiske skadevirkninger?”

overgrepsmateriale. Etter gjennomlesninger har vi kommet frem til at mange bruker News for å komme i kontakt med personer som distribuerer slikt ulovlig materiale. Videre utvikling hvis vi setter oss i deres ståsted vil da antageligvis være at de kommer i kontakt med noen likestilte, og blir derfra henvist til private grupper. Siden vi står i fare for å gjøre noe ulovlig selv, kan vi ikke gå inn på de forskjellige linkene som indikerer distribusjon av overgrepsmateriale. Vi kan bare lese gjennom linkene samt noen av postene. Helt til slutt har vi med linker til noen av de gruppene vi mener kan distribuere slikt materiale.

Forumene som diskuterer slikt materiale florerer. Gjør du et søk på Google med søkeordene forum og pedo får du ca 1.5 millioner treff! Men de som driver med disse ulovlighetene vil jo ikke velge de mest opplagte sidene, da søkelyset oftest er størst her. I den nyere tid har også alt blitt mer teknisk og menneskene i disse utstående gruppene søker selvsagt til likestilte der de fritt kan utarte sitt behov. Det er da logisk at de trekker til private forum- og internett sider. Fordi om vi arbeider med å avdekke hvorvidt dette er utbredt så kan vi allikevel ikke gå inn på de lenkene/forumene der dette materialet finnes, da grunnet at vi står i fare for å gjøre noe ulovlig selv. Så etter grundige undersøkelser, kan vi si vi ikke tror det distribueres så mye overgrepsmateriale i de offentlige forumene.

Men i motsetning til forum, så distribueres det mer slikt materiale over News. Går du inn på Google News og søker for eksempel etter pedo. Da får du mange treff. Det er ikke noe problem visst du vil oppdrive slikt materiale. Alt som trengs til tilgjengelighet er litt tid til overs. Hvis du vil ha det verste av det verste når det gjelder dette temaet, må du med overlegg søke med skrivefeil ol. Én gruppe som inneholder slikt materiale, kan hete: alt.honsefarm. ol. En ting man og kan gjøre er å gå gjennom alle gruppene én etter én. Dette er veldig tidkrevende jobb, men skal man komme over det er det nok slik man må gjøre det. Så skal vi svare på om News kan brukes til å distribuere overgrepsmateriale, så er svaret ja. Man kan kalle gruppene hva man vil for så å gi adressen til likestilte. På denne måten vil de som "ikke skal ha tak i materialet" få veldig store problemer med å finne fram til det.

Hvis du som person kommer over dokumentasjon på seksuelle overgrep mot barn, på internett, kan du rapportere dette direkte til Kripos som da vil etterforske saken. Du kan bruke et spesiallagt skjema som du finner på:

["www.tips.kripos.no"](http://www.tips.kripos.no)

5. Konklusjon

Vi kan bare spekulere på om det fortsatt distribueres overgrepsmateriale gjennom News, siden vi selv vil gjøre noe ulovlig om vi strekker oss etter håndfast bevis. Vi har sett mange eksempler på at folk diskuterer, og ber om å få sendt overgrepsmateriale, men å finne ut om dette er skryt eller alvor er ikke vår oppgave.

Det vi uansett kan slå fast er at det ikke er noe problem å skjule seg i det store, uoversiktlige UseNet, siden det tillater at en lager private grupper, der eneste måten å få tilgang er hvis en blir invitert av et av medlemmene. Dessuten tror vi at hvis man virkelig har noe man vil skjule, så vil man ikke finne dette under åpenbare ord som ”*pedophile*” eller ”*preteen*”.

Epilog

Per A. Godejord

Førstelektor

Prosjekt "Gå inn i din tid!" er inspirert av et dikt Nordahl Grieg skrev ved starten av den spanske borgerkrig (1936 – 1939). Mens den spanske borgerkrig vekket ungdommer fra hele verden til dyst mot fascismen, vekker kampen mot seksuelle overgrep mot barn knapt nok overskrifter i media.

Riktignok kan aviser ta frem krigstypene dersom politi i flere land slår til med massearrestasjoner etter en vellykket aksjon både på og utenfor Internett, men den daglige kampen mot slike overgrep forbigås i taushet.

I motsetning til da den spanske borgerkrig raste, samles ikke ungdom fra alle verdens hjørner til kamp og våre politikere virker lite villig til å bidra med annet enn ord.

Kampen mot seksuelle overgrep mot barn og bruken av Internett som videreformidlings- og møtekanal av overgrepssbilder er en viktig kamp. Og som alle slike kamper blir den fort preget av svart-hvitt holdninger, der ethvert synspunkt som ikke umiddelbart kan defineres som for, blir kategorisert som mot.

Som forelesere og studenter i samfunnsinformatikk er det vår plikt å både kjempe mot seksuelle overgrep mot barn, og for retten til anonymitet på Internett. Alle har vi en soleklar rett til privatlivets fred når vi surfer i cyber space.

Denne retten er imidlertid ingen rett til å begå kriminelle handlinger eller å videreformidle lidelse og fornedrelse av andre. Det å ha frihet til å være anonym er en frihet med ansvar. Et ansvar for å bekjempe tyranniet enten det er i form av totalitær overvåking av borgere eller seksuelle overgrep mot barn.

Om forfatterne

- Christer Hansen
- Martin Rødvand
- Roy-André Nilsen
- Børge Masterdalshei
- Morten André Lines

Alle rapportforfatterne er studenter ved første året IT-bachelor, ved Høgskolen i Nesna sin avdeling på Mo i Rana.

Studentene representerer det andre kullet ved HiNes IT-studie som har utført oppgaver etter en ide av Kripos, og de er stadig vekk de eneste studentene ved noe høgere utdanningsinstitusjon i Norden som aktivt har jobbet med problematikken rundt seksuelle overgrep mot barn og bruken av IKT som verktøy for distribusjon, lagring av overgrepbilder og kontakt mellom offer og overgriper innenfor et Informatikkstudie.

Prosjektet "Gå inn i din tid!" er helt unikt i internasjonalt sammenheng, og bygger på et faglig samarbeid mellom Redd Barna og seksjon for informatikk ved Høgskolen i Nesna, der også Kripos er en verdifull støttespiller.

Men de viktigste deltakerne er våre studenter. Uten dem hadde vi ikke hatt noe prosjekt. Studentenes innsats, fra de første som deltok i starten av prosjektet (Samfunnsinformatikk ved tredjeår IT-bachelor) i 2003 til årets førsteårsstudenter (Vår 2006), har vært formidabel.

Studentene har grunn til å være stolte av seg selv, og vi ved seksjon for informatikk er i alle fall stolte av dem.

Om redaktøren

Per Arne Godejord (f. 1965), førstelektor i informatikk ved Høgskolen i Nesna.

Faglærer i samfunnsinformatikk ved førsteår IKT-bachelor og IKT for lærere 1, og ansvarlig for prosjekt "Gå inn i din tid!". Utdannet med hovedfag i informasjonsvitenskap, mellomfag i offentlig rett, samt i juridisk spesialfag politirett og pedagogisk seminar ved universitetet i Bergen. Forfatter av en rekke publikasjoner om IKT og sikkerhet ut fra brukerperspektiv, jus og læring.

Fredrikke – Organ for FoU-publikasjoner – Høgskolen i Nesna

Fredrikke er en skriftserie for mindre omfangsrige rapporter, artikler o.a som produseres blant personalet ved Høgskolen i Nesna. Skriftserien er også åpen for arbeider fra høgskolens øvingslærere og studenter.

Hovedmålet for skriftserien er ekstern publisering av Høgskolen i Nesnas FoU-virksomhet. Høgskolen har ikke redaksjonelt ansvar for det faglige innholdet.

Redaksjon

Hovedbibliotekar

Trykk

Høgskolen i Nesna

Omslag

Grafisk design: Agnieszka B. Jarvoll

Trykk: Offset Nord, Bodø

Opplag

Etter behov

Adresse

Høgskolen i Nesna

8701 NESNA

Tlf.: 75 05 78 00 (sentralbord)

Fax: 75 05 79 00

E-postmottak: ninfo@hinesna.no

Oversikt utgivelser Fredrikke

Hefter kan bestilles hos Høgskolen i Nesna, 8700 Nesna, telefon 75 05 78 00

Nr.	Tittel/forfatter/utgitt	Pris
<u>2006/2</u>	Learning Management System og foreleserens opplevelse av jobbytelse / Laila Johansen Matberg og Tom Erik Nordfonn Holteng	50,-
<u>2006/1</u>	Samspillet betydning for den semantiske og fonologiske språkutviklingen i tidlige leveår / Oddbjørn Knutsen	70,-
<u>2005/11</u>	IKT-basert norskundervisning i utlandet / Ove Bergersen (red.)	85,-
<u>2005/10</u>	Drama Nettverk : rapport fra samling på Nesna 20. – 23. oktober 2004 / Anne Meek m.fl. (red.)	95,-
<u>2005/9</u>	Slik vi ser det : hva synes studenter om sin egen IKT-kompetanse etter avsluttet allmennlærerutdanning? / Laila J. Matberg og Per Arne Godejord (red.)	35,-
<u>2005/8</u>	Praksiskvalitet i allmennlærerutdanningen : en studie av adopsjonspraksis ved Høgskolen i Nesna / Kåre Johnsen	90,-
<u>2005/7</u>	Argumenter for og erfaringer med fysisk aktivitet i skolen hver dag : en analyse av et utvalg relevant litteratur og prosjekter i og utenfor Nordland / Vidar Hammer Brattli og Kolbjørn Hansen	55,-
<u>2005/6</u>	Praksisorientert lærerutdanning : presentasjon og evaluering av Dalu 2003 (rapport 1 og 2) / Hallstein Hegerholm	145,-
<u>2005/5</u>	Kjønnsrelatert mobbing i skolen : utfordringer for lærerprofesjonen / Arna Meisfjord	30,-
<u>2005/4</u>	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet (2.utg) / Patrick Murphy	45,-
<u>2005/3</u>	Om styrking av samisk språk og identitet med vekt på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjellidal 27.-28.januar 2005 / Knut Berntsen (red.)	60,-
<u>2005/2</u>	Norsk som minoritetsspråk – i historisk- og læringsperspektiv / Harald Nilsen (red.)	75,-
<u>2005/1</u>	Mobbing i skolen : årsaker, forekomst og tiltak / Oddbjørn Knutsen	55,-
<u>2004/13</u>	IKT skaper både variasjon og læring / Per Arne Godejord	30,-
<u>2004/12</u>	Deltids allmennlærerutdanning : opplæringsboka som verktøy i praksisfeltet / Patrick Murphy	45,-
<u>2004/11</u>	www.fruktkurven.no : systemering och utveckling av ett webbaserat abonnemang system / Peter Östbergh	90,-
<u>2004/10</u>	Utvikling av studentenes reflekterte og praksisrelaterte læring / Elsa Løfsnæs	90,-
<u>2004/9</u>	Utvärdering av IT och lärkulturer : ett samarbetsprojekt mellan Umeå Universitet och Høgskolen i Nesna / Peter Östbergh, Laila Johansen og Peter Bergström	85,-
<u>2004/8</u>	Med sparsomme midler og uklare odds : oppfølgingstilbud for nyutdanna lærere / Harald Nilsen og Knut Knutsen	100,-
<u>2004/7</u>	Prosessen bak det å ta i bruk mappe som pedagogikk og vurderingsform / Tom Erik N. Holteng og Hallstein Hegerholm	60,-
<u>2004/6</u>	Utdanning og forskning innenfor samiske miljø på Helgeland og Västerbotten : rapport fra seminar i Hattfjellidal 22. – 23.januar 2004 / Knut Berntsen (red.)	70,-
<u>2004/5</u>	Behov for kompetanseheving innenfor reiselivsnæringa på Helgeland / Knut Berntsen og Ole Johan Ulriksen	35,-
<u>2004/4</u>	Evaluering av databasert undervisning av 3Bi ved Sandnessjøen videregående skole / Johannes Tveita	20,-

<u>2004/3</u>	Skolens verdigrunnlag i et rawlsiansk perspektiv / Ole Henrik Borchgrevink Hansen	25,-
<u>2004/2</u>	Multiplikasjon i småskole og på mellomtrinnet / Bente Solbakken (red.)	45,-
<u>2004/1</u>	Humanistisk eklektisme i spesialpedagogisk rådgivning / Oddbjørn Knutsen	45,-
<u>2003/9</u>	RedBull NonStop 2002 : utveckling av et web-baserat resultatrapporteringsystem för en 24 timmars mountainbike tävling / Peter Östbergh	50,-
<u>2003/8</u>	"Kan du tenke deg å jobbe for Høgskolen i Bodø" : om Høgskolen i Nesnas etablering av informatikkutdanning i Mo i Rana / Geir Borkvik	25,-
<u>2003/7</u>	Lærerutdannere i praksisfeltet : hospitering i barnehage og grunnskole / Oddbjørn Knutsen (red.)	55,-
<u>2003/6</u>	Teori og praksis i lærerutdanning / Hallstein Hegerholm	50,-
<u>2003/5</u>	Nye perspektiver på undervisning og læring : nødvendige forskende aksjoner med mål om bidrag av utvidet innhold i lærerutdanningen / Jan Birger Johansen	30,-
<u>2003/4</u>	"Se tennene!" : barnetegning – en skatt og et slags spor / Nina Scott Frisch	35,-
<u>2003/3</u>	Responsgrupper : en studie av elevrespons og gruppekultur - norsk i 10.klasse våren 2003 Korgen sentralskole / Harald Nilsen	80,-
<u>2003/2</u>	Informasjonskompetanse i dokumentasjonsvitenskapelig perspektiv / Ingvill Dahl	40,-
<u>2003/1</u>	"Det handler om å lykkes i å omgås andre" : evalueringsrapport fra et utviklingsprosjekt om atferdsvansker, pedagogisk ledelse og sosial kompetanse i barnehager og skoler i Rana, Hemnes og Nesna kommuner i perioden 1999-2002 / Per Amundsen	80,-
<u>2002/1</u>	Augustins rolle i Albert Camus' Pesten / Ole Henrik Hansen	35,-
<u>2001/6</u>	Etniske minoritetsrettigheter og det liberale nøytralitetidealet / Ole Henrik Hansen	35,-
<u>2001/4</u>	Evaluering av prosjekt "Skolen som grendesentrum" / Anita Berg-Olsen og Oddbjørn Knutsen	70,-
<u>2001/3</u>	Fra Akropolis til Epidaurus / Tor-Helge Allern	40,-
<u>2001/2</u>	Hvordan organisere læreprosessen i høyere utdanning? / Erik Bratland	45,-
<u>2001/1</u>	Mjøs-utvalget og Høgskolen i Nesna : perspektiver og strategiske veivalg / Erik Bratland	30,-
<u>2000/11</u>	Implementering av LU98 / Knut Knutsen	120,-
<u>2000/9</u>	Moralsk ansvar, usikkerhet og fremtidige generasjoner / Kristian Skagen Ekeli	40,-
<u>2000/8</u>	Er dagens utdanningsforskning basert på behavioristisk tenkning? : drøfting av TIMSS' læreplanmodell fra et matematikdidaktisk synspunkt / Eli Haug	90,-
<u>2000/7</u>	Sosiale bevegelser og modernisering : den kommunikative utfordring / Erik Bratland	50,-
<u>2000/6</u>	Fådeltskolen - "Mål og Mé" / Erling Gården og Gude Mathisen	60,-
<u>2000/4</u>	Bidrar media til en ironisk pseudo-offentlighet eller til en revitalisering av offentligheten? / Erik Bratland	40,-

<u>2000/3</u>	FoU-virksomheten ved Høgskolen i Nesna : årsmelding 1998 / Hanne Davidsen, Tor Dybo og Tom Klepaker	35,-
<u>2000/2</u>	Maleren Hans Johan Fredrik Berg / Ann Falahat og Svein Laumann	150,-
<u>2000/1</u>	TIMSS-undersøkelsen i et likestillingsperspektiv : refleksjoner rundt dagens utdanningssektor og visjoner om fremtiden / Eli Haug.	30,-
<u>1999/2</u>	Kjønn og interesse for IT i videregående skole / Geir Borkvik og Bjørn Holstad	20,-
<u>1999/1</u>	Fortellingens mange muligheter : fortellingsdidaktikk med analyseeksempel / Inga Marie Haddal Holten og Helge Ridderstrøm.	70,-